

har Sympati med Sagen, og at jeg ønsker, at der maa staaes Midler til at undgaa Stridigheder mellem Arbejdsgivere og Arbejdere, men jeg beder kun om, at vi maa gøre vort til, at det gøres paa en saadan Maade, at det ikke bliver til en Lov, der er hastig gjort, men til en Lov, der er til Gavn for Sagen.

Knudsen: Da dette Lovforslag første Gang kom til at foreligge for det høje Ting, var der aabenbart en meget betydelig Stemning for at søge at faa det gennemført. Det Indtryk havde i alt Fald jeg af de Forhandlinger, der den Gang bleve førte, at der var et Duffe om at føre denne Lov ud i Livet, og jeg er sikker paa, at denne Stemning bares oppe af en Følelse af, at her virkelig var et Omraade, paa hvilket man maatte sørge for at faa Lovgivningen til at træde til. Sagen laa jo saaledes for, at dette Lovforslag havde været behandlet meget omhyggeligt nede i Folketinget, havde gennemgaaet en meget omhyggelig Udvalgsbehandling og var, efter at være blevet ændret paa en Mængde Punkter, sendt herop som et af Folketinget vedtaget Lovforslag. Jeg nærrede den Gang den Forhaabning, at det allerede i Løbet af samme Rigsdagssamling vilde kunne lykkes at gøre Lovforslaget færdigt ogsaa fra Landstingets Side. Jeg støttede denne Forhaabning paa de Udtalelser, der faldt den Gang under Behandlingen heroppe, idet der fra flere ærede Medlemmers Side blev sagt, at de havde næret nogen Tvivl om, hvorvidt det vilde være betimeligt at give en saadan Lov, men de havde nu undersøgt Forholdene ude blandt de egentlig sagkyndige, blandt de interesserede Parter og navnlig blandt de næringsdrevende, og de vare ved disse Undersøgelser komne til den Erkendelse, at det var et Lovforslag, som der var Trang til, et Lovforslag, af hvilket man kunde vente, at det blev stået noget godt. Med disse Udtalelser og disse Ønsker gik Lovforslaget i Udvalg heroppe, og det blev ogsaa i Udvalg gjort til Genstand for en meget omhyggelig Behandling. Jeg maa sige, at de Strids spørgsmål, som kom op i Udvalget angaaende de Punkter, hvorom der ikke var fuldendt Enighed, vare ikke af den Natur, at Lovforslaget kunde strande derpaa; det var Spørgsmaal af mere underordnet Betydning. Derimod var hele Udvalget enigt om Lovforslagets Princip, hvilket ærede Medlemmer ville kunne se af den Betænkning, som blev afgiven i den første Samling, Lovforslaget forelaa. Lovforslaget naaede imidlertid ikke at komme til anden Behand-

ling, og en medvirkende Grund hertil var det, at man i sidste Øjeblik atter begyndte at tvivle. Man begyndte at faa den Tanke, at man yderligere burde undersøge Stemningen ude blandt Befolkningen, navnlig blandt Haandværkerne, blandt de næringsdrevende, blandt Arbejdsgiverne, som denne Lov kom til at berøre. Jeg var paa min Side fuldtud overtydet om, at en saadan Undersøgelse vilde føre til det Resultat, at de paagældende vilde ønske at faa denne Lov gennemført. Jeg var overtydet derom, dels paa Grundlag af de Erfaringer, jeg har fra Arbejdernes Side, i hvis Kredse Lovforslaget tidligere var blevet behandlet, og hvorfra der var givet Tilslutning til dets Princip, om man end paa enkelte mindre Punkter kunde ønske en Forandring. Jeg var ligeledes paa det rene med, at man ogsaa blandt Arbejdsgiverne vilde ønske en saadan Lov, og jeg støttede min Anskuelse i saa Henseende til den faktiske bestaaende Tilstand her i Samfundet. Jeg tror, at den Følelse, der var til Stede heroppe i Landstinget fra først af, da Lovforslaget kom frem, gik ud paa, at der her var et Omraade, hvor Lovgivningsmagten maatte træde til og søge at skabe ny Forhold, og her tænker jeg først paa det Omraade, som Lovforslagets første Affnit angaar, der omhandler Spørgsmaalet om Arbejdsretter. Jeg tror, at det er en almindelig Erkendelse rundt omkring, at de nuværende juridiske Retter egne sig ikke i nogen særlig Grad til at afgøre de Stridigheder, som opstaa af Arbejdsforhold. Jeg tror, at denne Opfattelse ogsaa er den rette, jeg tror ikke, at man kan bedømme Forholdet, efter hvor mange Sager der verserer for de juridiske Retter, Sager af den Art, som kunne falde under dette Lovforslag; thi en besværlig Rettergang formindsker selvfølgelig Sagernes Antal, og jeg er ganske sikker paa, at mange Sager vilde kunne være rejste i mange Tilfælde, hvor det havde været ønskeligt at stifte den Ret og Stel, som Lovforslaget tilsigter, men hvor det dog ikke er sket, fordi vor nuværende Rettsforfølgning har været for langsom, vanskelig og bekostelig dertil. Jeg kunde nævne Eksempler paa, at Spørgsmaal, som angaa et Par hundrede Kroner, altsaa pekuniære Spørgsmaal af den Art, som omtales i Lovforslaget angaaende Vedergæld for udført Arbejde og lignende, have verseret for Retten i 2—3 Aar, og først efter den Tid er der faldet Dom. Det vil ses, at Arbejderne have meget vanskeligt ved at komme til deres Ret i saa Henseende under saadanne Forhold, og hvis man derfor kunde skabe en Institution, hvorved Retten